

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

В ринковій економіці України відбувається постійне загострення конкурентної боротьби, тому фахівці економічного спрямування повинні вміти кваліфіковано використовувати облікову інформацію для оцінки фінансового стану підприємства з метою прийняття управлінських рішень, проведення стратегічних змін для виживання в таких умовах.

В науковій літературі існує значна кількість визначень поняття «фінансовий стан», але більш змістовно, на нашу думку, дане поняття розкрито в працях А.Д. Шеремета. Шеремет А.Д. [1, с. 10] характеризує поняття фінансового стану, як «результат взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Характеризує його ділову активність, його потенціал у діловому партнерстві тощо».

Розрахунок фінансових показників діяльності підприємства дає можливість отримати інформацію про ефективність його господарювання, конкурентоспроможність, необхідну як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів. За допомогою постійного моніторингу фінансового стану можливо визначити як сильні, так і слабкі сторони в діяльності підприємства, розробити заходи для запобігання чи покращення певних результатів.

Хлібопекарська галузь характеризується великими масштабами виробництва та відіграє провідну роль в харчовій промисловості України. Щоденний раціон споживання хліба на кожного українця становить більше 15 %.

Провівши аналіз фінансового стану п'яти підприємств хлібопекарської галузі різних областей України (Київської, Полтавської, Кіровоградської, Житомирської, Хмельницької) встановлено, що всі вони мають незадовільний фінансовий стан, про що свідчать виявлені проблеми у їх діяльності, а саме:

- недостатня кількість власних ресурсів, складність в залученні зовнішніх джерел фінансування;
- нераціональне співвідношення між оборотними і необоротними засобами;
- наявність значної суми як поточної так і довгострокової дебіторської заборгованості;
- застарілість матеріально-технічної бази та великий відсоток зношеності обладнання (60-80%);
- зростання на складах виробничих запасів та готової продукції;
- брак вільних грошових коштів не дає змоги оновлювати матеріальну базу підприємств високотехнологічним обладнанням, яке б сприяло випуску більш якісної та конкурентоспроможної продукції.

Зазначені проблемні питання значно погіршують основні показники оцінки фінансового стану підприємств, а саме: ліквідності та платоспроможності; фінансової стійкості та стабільності; рентабельності; ділової активності та прибутковості.

Так, загальний показник ліквідності коливається в межах 0,2-1. Даний показник надто низький і характеризує недостатність суми платіжних засобів, щоб покрити всі зобов'язання підприємства. Інтегральний показник платоспроможності знаходиться в межах 0,16-32,7; це означає, що частина підприємств має критичний (дуже низький) запас грошових засобів та їх еквівалентів, необхідних для розрахунків за поточними зобов'язаннями. При цьому частина підприємств не правильно розпоряджаються грошовими коштами в умовах нестабільної економіки, оскільки тримають велику суму вільних грошових коштів, що є недоцільним для даної галузі.

Рентабельність діяльності досліджуваних підприємств коливається в межах 0,1-9,6%. Отже, у підприємства майже немає можливостей до відтворення та розширення виробництва, що є перешкодою для розвитку таких підприємств.

Основними проблемними питаннями, виявленими в ході аналізу, є:

по-перше, недостатня сума залученого капіталу та низька ефективність використання як власного, так і залученого капіталу, що не стимулює власників капіталу інвестувати хлібопекарську галузь;

по-друге, низька, а часто і від'ємна, прибутковість та рентабельність діяльності підприємств зумовлена невисокими доходами від операційної діяльності у порівнянні з відповідними витратами, що можна частково вирішити за рахунок розширення асортименту продукції, що виробляється, та стимулювання платоспроможного попиту за допомогою маркетингових заходів [2].

Постійний моніторинг фінансового стану підприємств та резервів його підвищення дасть змогу отримувати кращі фінансові результати та підвищить стабільність діяльності в майбутньому.

Список використаної літератури:

1. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С., Негашев Е.В. *Методика фінансового аналізу: учеб. пособие.* – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Инфра – М., 2012. 208 с.
2. Замула І.В. *Аналіз рентабельності екологічно чистої продукції при маркетинговому дослідженні // Актуальні проблеми економіки.* 2016. № 8 (179). С. 317-322.